

Medieklagenemnda

Klagenemndas avgjørelse av 6. august 2024 i sak 2024/0282

Saken gjelder: Avslag på anmodning om utbetaling av etterhåndstilskudd

Klager: Nordisk Film Production AS

Klagenemndas

medlemmer: Bjørnar Borvik, Gunn Enli, Karin Fløistad og Eirik Østerud

Bakgrunn:

- (1) Norsk Filminstitutt (heretter NFI) vedtok 5. november 2020 berettigelse til etterhåndstilskudd (heretter EHT) til filmen «Gledelig Jul» med maksimalt 8 957 299 kroner, etter søknad 10. februar 2019.
- (2) Tilskudd ble gitt i medhold av forskrift 7. oktober 2016 om tilskudd til produksjon og formidling av audiovisuelle verk (hovedforskriften) og forskrift om tilskudd til audiovisuell produksjon av 31. oktober 2016 (heretter detaljforskriften) § 3-9, § 3-10 og § 3-11. Da søknaden er fra 10. februar 2019, er det detaljforskriftens opprinnelige kunngjorte versjon som gjelder i saken.
- (3) I tildelingsbrevet fremgikk det at EHT ville bli utbetalt etter skriftlig anmodning fra Nordisk Film Production AS (heretter klager), og at

«[i]nnpektene skal dokumenteres ved fremleggelse av dokumentasjon på salg av visningsrett og produsents andel av billettsalg (faktura). Herunder bekreftelse på at salget er betalt. Eventuelt etter rapport fra collecting agency eller tilsvarende».
- (4) Videre fremgikk det at første utbetaling kunne skje etter første offentlig kinovisning, når produksjonsforetaket kunne fremlegge dokumentasjon på at minimum antall kinobilletter på 35 000 billetter var solgt gjennom ordinær kinodistribusjon i Norge.
- (5) Klager har inngått distribusjonsavtale med Nordisk Film A/S (DK) om distribusjon av filmen, som også inkluderer minimumsgaranti (heretter MG). Nordisk Film A/S har igjen avtale med Nordisk Film Distribusjon AS om håndteringen av utnyttelsen av filmen, jf. distribusjonsavtalen punkt 15.1. Inntektsrapporteringen for utnyttelsen kommer fra Nordisk Film A/S.
- (6) I punkt 5 i tildelingsbrevet fremgikk det at NFI hadde godkjent klagers avtale med Nordisk Film Distribusjon AS om MG med et beløp på [REDACTED] kroner som grunnlag for etterhåndstilskudd.
- (7) Filmene hadde premiere 6. november 2020. Klager sendte 24. november 2020 inn utbetalingsanmodning for rate 1 av EHT, på grunnlag av inntekter fra MG. Da hadde filmene nådd kravet om 35 000 solgte billetter. Dagen etter oversendte NFI anmodningen til DFØ for utbetaling.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

- (8) På dette tidspunktet hadde distribusjonsselskapet Nordisk Film A/S søkt om tilskudd etter stimuleringsordningen som ble kunngjort 19. oktober 2020 i forbindelse med covid-19-pandemien. Kulturrådet fattet vedtak om tildeling av stimuleringsstilskudd 30. november 2020, og avgjorde søknaden «[e]tter en skjønnsmessig vurdering basert på filmens publikumspotensial, sammenlignbare filmer og markedsanalyse».
- (9) Klager anmodet 8. desember 2022 om utbetaling av rate 2 med et beløp på [REDACTED] kroner, og 25. oktober 2023 om utbetaling av rate 3 med et beløp på [REDACTED] kroner. Av dette er [REDACTED] kroner anmodet om på bakgrunn av overføringer fra Nordisk Film A/S. Denne summen har NFI ikke godkjent som grunnlag for utbetaling av EHT.
- (10) Det var både skriftlig og muntlig korrespondanse mellom klager og NFI fra desember 2022 til august 2023, herunder ble det avholdt møte 9. august 2023 mellom klager og NFI, hvor også representant fra produsentforeningen Virke var til stede.
- (11) I melding i NFIs saksbehandlingssystem 15. desember 2023, oppsummerte NFI sin forståelse av den rettslige regulering i saken, og fastholdt at midlene som stammet fra overføringer fra Nordisk Film A/S ikke kunne aksepteres som grunnlag for utbetaling av ytterligere EHT til klager. NFI avsluttet meldingen med at

«Dette må anses som et vedtak, og kan påklages med tre ukers klagefrist».
- (12) Klager påklaget 4. januar 2024 vedtaket. NFI opprettholdt sitt vedtak, og klagen ble derfor oversendt til Medieklagenemnda 20. februar 2024.
- (13) Både klager og NFI har kommet med ytterligere merknader i saken, ved brev av hhv. 11. mars, 10. april, 3. mai og 17. juni 2024, og 20. mars, 19. april, 24. april og 12. juni 2024. Virke Produsentforening har også inngitt skriftlige kommentarer i anledning saken ved brev 13. desember 2023 til NFI.
- (14) Nemndsmøte i saken ble avholdt 14. mai, 17. juni og 6. august 2024.

NFIs begrunnelse i hovedtrekk:

- (15) Tilskuddsbrevet 5. november 2020 er ikke en bekreftelse på endelig tilskudd, men bekrefter en maksimal ramme for tilskudd, under forutsetning av at produksjonsselskapet fremlegger godkjent dokumentasjon på salg av rettigheter for filmen.
- (16) Da stimuleringsordningen ble innført, foretok NFI høsten 2020 en vurdering av om kravene til dokumenterte inntekter skulle endres, jf. detaljforskriften § 3-11. Dette fant NFI ikke grunnlag for. Alle filmer med premiere i tidsrommet hvor stimuleringsordningen fantes, har derfor blitt kontrollert etter de samme kravene for å dokumentere inntekter som grunnlag for utbetaling av EHT, som filmer utenfor dette tidsrommet.
- (17) I tråd med dette må filmer som har mottatt tilskudd etter stimuleringsordningen trekke fra den delen av inntektene som stammer fra stimuleringsordningen når man beregner grunnlaget for utbetalingen av EHT. Det er kun produsentens inntekter knyttet til kommersiell visning av filmen, etter avtaler inngått på normale forretningsmessige vilkår, som vil kunne utløse utbetaling av EHT. Pengestrømmen er nødt til å ha sin opprinnelse fra et salg av visningsrettigheter for å være godkjent som grunnlag for utbetaling av EHT, jf. detaljforskriften § 3-11 og tilskuddsbrevet punkt 4 andre avsnitt. Statlig tilskudd basert

på bortfall av salg av inntekter fra visningsrettigheter oppfyller etter NFIs oppfatning ikke vilkåret i detaljforskriften § 3-11 første ledd første punktum.

- (18) Klager har inngått en distribusjonsavtale med Nordisk Film A/S som i hht. punkt 3 i avtalen, gir distributøren rett til å forvalte et utvalg rettigheter til filmen på vegne av klager. Avtalen er ikke i seg selv et salg av visningsrettigheter, men gir distributøren rett til å inngå slike avtaler med tredjeparter.
- (19) NFI har godkjent MG som grunnlag for utbetaling av EHT til klager, og har utbetalt [REDACTED] kroner. NFI opplyser at i tilfeller der en film kun anmoder om EHT basert på MG gjør ikke NFI noen kontroll av om MGen er «tilbakebetalt», eller eventuelt hvilke inntekter som står for «tilbakebetalingen». Dette fordi MGen er godkjent etter de krav som ligger i forskriften.
- (20) Problemstillingen i denne saken blir aktuell når produsent anmoder om ytterligere EHT, utover det man har fått i MG. Da skal NFI kontrollere om det finnes godkjente inntekter på det samlede beløpet av rate 1 og 2, altså MG i tillegg til det beløpet man anmoder om i rate 2. Dette er første gang NFI kontrollerer faktiske inntekter fra et betalende publikum. NFI kontrollerer da inntektene, og utbetaler det overskytende av MGen. På den måten vil det totale man har fått i EHT, være det samme som de totale godkjente inntektene. For at salg av rettighetene som forvaltes av distributøren gjennom distribusjonsavtalen skal utløse ytterligere utbetaling av EHT, er klager nødt til å dokumentere produsentinntekter fra salg av disse rettighetene utover [REDACTED] kroner. Det er ikke rom for å separere ut salg til ulike plattformer, som klager forsøker å gjøre. Inntektene fra salg av samtlige av rettighetene regulert i avtalen må overstige MGen på [REDACTED] kroner før klager er berettiget til å anmode om ytterligere utbetaling av EHT.
- (21) NFI anerkjenner at klager har fått utbetalt produsentinntekter fra distributør utover beløpet fra MGen, men en andel av disse inntektene stammer fra utbetaling fra stimuleringsordningen. NFI kan ikke se at klager har kunnet dokumentere at det foreligger inntekter til produsent som stammer fra salg av visningsrett utover dette beløpet, og klager har derfor ikke krav på ytterligere EHT.
- (22) Saksbehandlingen og forskriftsforståelse har vært konsekvent for alle prosjekter i denne situasjonen, i tidsrommet for stimuleringsordningen (oktober 2020 til februar 2022). Bransjen har i løpet av covid-19-pandemien hatt mulighet til å søke på en rekke ekstraordinære ordninger, og felles for alle disse var at tilskudd ikke skulle påvirke utregning ellet utbetaling av EHT. Stimuleringsordningen var aldri en inntektsgaranti, men skulle stimulere til økt aktivitet og avhjelpe kultursektoren. Det var opp til enhver aktør å bestemme seg for tidspunkt for lansering av egen film. At aktøren kanskje kan ha tapt penger på bakgrunn av eget valg, kan ikke bety at vilkårene i detaljforskriften § 3-11 første ledd skal ses bort ifra.
- (23) Stimuleringsordningen var videre en midlertidig ordning for en begrenset periode, og NFI mener at det da eksplisitt måtte ha fremkommet av stimuleringsforskriften eller annen lov og/eller forskrift om vilkårene i detaljforskriften § 3-11 skulle fravikes. Distributører har aldri fått dekket MGen fra annet offentlig tilskudd, hvor produsenten har fått utbetalt EHT basert på både MGen og alt faktisk salg. Det faktiske salget skal trekkes fra MGens beløp før man beregner utbetaling av ytterligere EHT.

- (24) NFI viser til at inntekter må dokumenteres med faktura, bankbekreftelse og endelig avtale for salg av visningsrettigheter, eventuelt salgsrapport eller lignende for salg gjennomført av et mellomledd.
- (25) Klagers dokumentasjon som grunnlag for anmodning om rate 2 i form av kvartalmessige salgsrapporter fra distributør for kvartalene Q4 2021, Q1 2022 og Q2 2022, tilhørende fakturaer og bekreftelse på innbetaling, er knyttet til de isolerte inntektene som er inkludert og godkjent i rate 1. Inntektene gjelder salg av de samme rettighetene som klager allerede har fått utbetalt [REDAKTERT] kroner for i rate 1. Da klager i rate 2 ba om ytterligere [REDAKTERT] kroner for rettigheter fra distribusjonsavtalen, kunne ikke NFI vurdere disse inntektene isolert. NFI kontrollerte om det forelå dokumentasjon på [REDAKTERT] som er det samlede beløpet klager anmoder om fra salg av rettighetene regulert gjennom distribusjonsavtalen. Dette har ikke klager dokumentert, og anmodningen ble derfor ikke godkjent, jf. detaljforskriften § 3-11 første ledd. Klager oversendte 14. august 2023 utregning hvor det fremgår at MGen er nedbetalt delvis gjennom inntekter fra distributørens brutto inntekter fra kino, og delvis gjennom tilskudd fra stimuleringsordningen.
- (26) Anmodning om rate 3 var på [REDAKTERT] kroner. Denne ble gjort med bakgrunn av fire kvartalmessige salgsrapporter for kvartalene Q3 2022, Q4 2022, Q1 2023 og Q2 2023. Vedlagt fulgte fakturaer og fakturaforklaringer og bekreftelse på innbetalinger, samt excel-ark som viste en oversikt over alle rater og fakturaer som var sendt til distributør, som er en samlet oppstilling over det som er innlevert i de tre anmodningene. NFI viser til at i likhet med rate 2 er dokumentasjon på disse inntektene isolert godkjent, men klager har stadig ikke dokumentert at inntektene fra salg av de rettigheter som er regulert i distribusjonsavtalen, har overgått [REDAKTERT] kroner som de har fått i MG, og godkjent i rate 1. Tallgrunnlaget i salgsrapportene utelater at klager har mottatt [REDAKTERT] kroner i MG, som er bakgrunnen for at klager har fått utbetalt rate 1.
- (27) Dokumentasjonen NFI skal vurdere er *produsentens* andel av inntektene som stammer fra salg av visningsrettigheter. I dette tilfellet er det først når de samlet overstiger [REDAKTERT] kroner at produsenten har rett på ytterligere utbetaling av EHT. I regnearket som summeres opp til [REDAKTERT] fremgår det ikke noen steder hva som er *produsentens inntekter*, kun *distributørens*. Som følge av det er det kun salgene i rate 2 og 3 som NFI fullt og helt har kunnet kontrollere størrelsen på produsentens andel.
- (28) Sakens kjerne er uansett at inntekter som stammer fra statstilskudd ikke kan danne grunnlag for utbetaling av EHT. Klager har dokumentert at [REDAKTERT] kroner av de inntektene som danner grunnlag for tilbakebetalingen av MGen stammer fra tilskudd fra stimuleringsordningen. Disse inntektene stammer etter NFIs vurdering ikke fra salg og distribusjon av visningsrettigheter.
- (29) I dette konkrete tilfellet anerkjenner NFI alle inntekter klager har mottatt fra distributør, men den delen av inntekten som stammer fra tilskudd fra stimuleringsordningen er altså ikke godkjent som grunnlag for utbetaling av EHT.
- (30) I dette konkrete tilfellet har ikke NFI fått en samlet salgsrapporten som viser de samlede inntektene til produsent, ekskludert inntekter fra stimuleringsordningen, jf. klagers subsidiære anførsel.

- (31) Oppsummert mener NFI altså at klager gjennom sin utregning har vist at store deler av inntektene stammer fra stimuleringsordningen, og i forbindelse med anmodning om utbetaling av rate 2 (og rate 3) har ikke klager kunnet legge frem dokumentasjon på at de samlede inntektene, fratrasket det som stammer fra stimuleringsordningen, overgår MGen på [REDAKTERT]. NFI har via egne beregninger kommet til at produsenten anslagsvis har hatt inntekter på [REDAKTERT] kroner, og dersom MG på [REDAKTERT] kroner fra rate 1 trekkes fra gir dette anslagsvis et krav på [REDAKTERT] kroner i EHT. NFI understreker imidlertid at produsenten ikke har levert en samlet oppstilling av produsentens andel av de totale inntektene fra salg, og at NFI derfor ikke har kunnet vurdere den endelige summen, ei heller utbetale den.

Klager har i det vesentlige anført:

- (32) Avslagsvedtaket gjelder inntekter på [REDAKTERT] kroner fra distributør for annen utnyttelse av filmen enn kinovisning. Disse inntektene mener klager at skal inngå i grunnlaget for EHT, og klagers vurdering er at vedtaket om avslag på anmodning om utbetaling av rate 2 og 3 følgelig er feil. Etter klagers oppfatning er NFIs vedtak basert både på uriktig faktisk og rettslig grunnlag.
- (33) Klager anfører at samtlige inntekter som har ligget til grunn for anmodningene om utbetaling for filmen er knyttet til kommersiell visning av filmen, f. detaljforskriften § 3-11. Inntektene i rate 1 er knyttet til kommersiell kinovisning i Norge, og inntektene i rate 2 og 3 stammer fra annen kommersiell visning av filmen. Disse inntektene er dokumentert av klager og skal godkjennes.
- (34) Klager finner grunn til å vise til at det er vanlig praksis, for å sikre nødvendig finansiering til filmproduksjon, at produsenten inngår avtaler om salg av rettigheter før filmen er ferdigprodusert. Et praktisk eksempel er distribusjonsavtaler hvor distributøren erlegger minimumsgaranti (MG), som da er å anse som forskudd på inntekter. Betegnelsen minimumsgaranti kommer av at produsenten gjennom dette beløpet er sikret et minstebeløp fra distributør for salg av diverse rettigheter til filmen. I tillegg vil produsenten normalt ha rett på en andel av distributørens inntekter fra distribusjon, etter at MG er dekket inn («recoupet»).
- (35) NFI har godkjent inntekter fra MG i denne saken, både i tilskuddsbrevet og ved utbetalingsanmodning for rate 1. At MG fra distributør til klager dels er inntjent gjennom distributørens inntekter fra stimuleringsordningen for kultursektoren i forbindelse med kinovisning av filmen, gir ikke NFI hjemmel til å gjøre fradrag i EHT for produsentens øvrige inntekter.
- (36) Klager viser til at gjennom stimuleringsordningen var det mulig for filmdistributører å sikre inntjening av MG på tross av smitteverntiltakene. Et sentralt formål var videre at distributørens økonomiske forpliktelser til leverandører skulle bli overholdt som avtalt. Heller enn å utsette lansering til smitteverntiltakene ble opphevet, kunne distributør gjennomføre lanseringen i tillit til at pengene distributøren hadde satt inn i produksjonen, ikke ville gå tapt. Tilskuddet fra stimuleringsordningen ble fastsatt ut fra alminnelige kommersielle hensyn og kostnadene ble også fastsatt ut ifra publikumsestimat i en normalsituasjon. Klager mener at ordningen må ses som et klart uttrykk fra departementets side om at arrangementene skulle gjennomføres på markedsmessige vilkår. Den eneste forskjellen fra en ordinær lansering var at det var noen andre enn den enkelte kinogjenger som plukket opp regningen for bruk av rettigheter til filmen. Klager

viser i den forbindelse til sakene 2021/0717 og 2021/68 fra Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer.

- (37) Klager mener videre at NFI er upresis når NFI i innstilling til Medieklagenemnda skriver:

«Ved beregning av utmåling av etterhåndstilskudd må NFI se på det samlede dokumenterte salget, fratrullet eventuelt tidligere utbetalinger fra salg knyttet til de samme rettighetene.»

Ved beregning av EHT skal NFI se på de samlede dokumenterte inntektene til produsent. Klager mener videre at det er selvsagt at det ikke kan utbetales EHT på grunnlag av inntekter som har ligget til grunn for tidligere utbetalinger, men klager har dokumentert at de angjeldende inntektene stammer fra separate salg til ulike plattformer, og ingen av inntektene har blitt anmodet om flere ganger. Inntektene stammer utvilsomt fra salg av visningsrett til filmen og disse salgene er dokumenterte.

- (38) Av detaljforskriften § 3-11 annet ledd følger at det er *produksjonsselskapets* inntekter som er relevante i beregningen, og det avgjørende er om inntektene er knyttet til «kommersiell visning» av filmen. Vilåret må tolkes i lys av tredje ledd, slik at det avgjørende er hvorvidt inntektene er knyttet til visning av filmen og hvor betalingen gjenspeiler markedsverdien av visningsrettighetene på avtaletidspunktet, og for øvrig er inngått på markedsmessige vilkår. Ordlyden gir ingen holdepunkter for at visninger som er subsidiert av offentlig støtte til distributør, ikke kvalifiserer til EHT. Det er heller ikke i strid med forskriftens formål at distributør dekker inn MG med offentlige tilskudd. EHT har videre blitt ansett som forenlig med annen offentlig støtte, og det har ikke vært praktisert noen tilbakebetaling av midlene, f.eks. fordi filmen har mottatt offentlige tilskudd fra andre ordninger.
- (39) Det er etter klagers vurdering ingenting verken i formålet, utformingen av forskriften eller praktiseringen av ordningen som gir holdepunkter for at det skal gjøres fradrag i etterhåndsstøtten dersom *distributør* har fått dekket inn kostnaden for visningsrettigheter med offentlig støtte.
- (40) NFI synes å bygge på en misoppfatning av hva MG er. MG til produsent er en inntekt som kommer i tillegg til produsentens andel av distributørens inntekter som overstiger MG, og det er penger som kommer inn til distributøren som motregnes mot MG, ikke penger inn til produsenten. NFI sin argumentasjon bærer preg av at man blander sammen inntektsstrøm for inntjening av MG med inntektsstrøm fra distributør til produsent. Argumentasjonen bærer også preg av at NFI blander sammen forskudd fra distributør til produsent, og anser EHT basert på MG som et forskudd fra NFI, noe det ikke er.
- (41) Klager kan ikke se at NFIs anførsel om at «pengestrømmen» fra stimuleringsordningen skal ha noen innvirkning på klagers krav på etterhåndsstøtte. Også reelle hensyn taler mot en slik forståelse av forskriften. Etter NFIs forståelse av detaljforskriften, vil klager få mindre i EHT på grunn av innretting etter stimuleringsordningen. Slik klager ser det, vil dette være i strid med formålet for begge tilskuddsordninger, både stimuleringsordningen og etterhåndstilskuddsordningen.
- (42) Til NFIs anførsel om at andre midlertidige tilskuddsordninger knyttet til covid-19-pandemien har det til felles at de ikke gir grunnlag for EHT, kommenterer klager at dette er ordninger hvor produsent selv var søker og tilskuddsmottaker, i motsetning til stimuleringsordningen. Innrettingen av ordningene har dermed ikke overføringsverdi til

denne saken. Klager fremhever imidlertid likevel at kompensasjonsordningen for tapt billettsalg, som på samme måte som stimuleringsordningen skulle avhjelpe redusert salg av kinobilletter, faktisk hadde ordlyd som eksplisitt uttrykte at tilskudd ikke skulle inngå i grunnlaget for EHT, i motsetning til stimuleringsordninger, jf. forskriften § 3-20.

- (43) I praksis innebærer avslagsvedtaket fra NFI at NFI utelater faktiske inntekter til produsent som overstiger inntekter fra MG. NFI mener med andre ord at tilskuddet fra stimuleringsordningen som har gått til distributøren, skal gå direkte til fradrag fra grunnlaget for EHT hos produsentene. Det vil si at stimuleringsordningen gitt av Kulturrådet, etter innstilling fra NFI, går til fradrag fra EHT som NFI skal gi for å stimulere til private investeringer i filmene. Dette til tross for at klager ikke har mottatt midler fra stimuleringsordningen. I denne konkrete saken vil dette gå ut over etterarbeidshuset Storyline Studios, co-produsent Filmbros, regissør Henrik Dahlsbakken, fotograf Oscar Dahlsbakken, m.fl.
- (44) Klager viser videre til at vedtaket innebærer at tilskuddsrammen som ble gitt av regjeringen for å hjelpe kulturbransjen, i stedet frigjør midler i NFIs budsjett. At offentlige midler blir omdirigert på denne måten, uten forutgående dialog mellom bransjen og bevillingsmyndighetene, er ifølge klager i seg selv problematisk. Det er i tillegg sterkt problematisk at NFI ved sin tildeling av tilskudd til en aktør, uthuler grunnlaget for tilskudd til den aktør som NFI er etablert for å tilgodese (produsentene), uten at partene har hatt mulighet til å uttale seg om en slik virkning før vedtak ble fattet.
- (45) NFI skriver i sin innstilling til Medieklagenemnda at NFI ved innføringen av stimuleringsordningen høsten 2020 vurderte om kravene til dokumenterte inntekter i detaljforskriften § 3-11 skulle endres, men at NFI ikke fant «grunnlag» for dette. Klager påpeker at NFI ikke nærmere redegjør for hva slags endring som ble vurdert, eller hvorfor NFI ikke fant endringen nødvendig. Det fremgår heller ikke hvorvidt NFI vurderte om en eventuell endring av detaljforskriften ville være i samsvar med stimuleringsordningens formål. At NFIs «vurdering» var at en forskriftsendring ikke var nødvendig i forbindelse med stimuleringsordningen, gir etter klagers oppfatning ikke hjemmel til å fatte avslagsvedtak i denne saken.
- (46) NFI har i sin innstilling til Medieklagenemnda begrunnet avslaget med at klager ikke har dokumentert salg av visningsrettigheter ut over de [REDAKERT] som er utbetalt i rate 1. Dette er feil. Klager har dokumentert at samtlige inntekter er knyttet til kommersiell visning av filmen, jf. detaljforskriften § 3-11 annet ledd første setning.
- (47) Til dette presiserer klager følgende:

Rate 1 består av inntekter fra MG fra distributør på [REDAKERT] kroner. Inntektene er dokumentert med fakturaer og bankbekreftelser. I tillegg er inntektene dokumentert med underlag i form av distributøravtalen samt obligatorisk rapport fra distributør til Kulturrådet i forbindelse med utbetaling av stimuleringsmidlene. Av rapporten fremgår det at kostnader og fradrag for kinolanseringen til sammen kom på [REDAKERT] kroner, herunder [REDAKERT] for MG. Dette er dekket opp gjennom inntekter fra filmleie fra kinoene med [REDAKERT] kroner. Differansen er dekket opp med midler fra stimuleringsordningen på [REDAKERT] kroner. Rapporten viser at distributøren, sammen med de øvrige inntektene fra kinovinduet, har dekket inn MG til klager ved å utnytte rettighetene for kinovinduet.

- (48) Rate 2 inkluderer inntekter på [REDACTED] kroner for salg av visningsrettigheter til NRK, dokumentert med publiseringsavtale med NRK. Rate 2 inkluderer også inntekter på [REDACTED] for distributørens salg av visningsrettigheter for annet enn kinovisning i Norge. Dette er dokumentert med salgsrapporter fra distributør. Det fremgår av salgsrapportens forside at inntekter for kinovisning i Norge ikke er inkludert, og at det ikke er avregnet inntekter for dette. Inntektene gjelder med andre ord salg av andre visningsrettigheter enn inntektene for rate 1. Det er altså ikke riktig når NFI hevder at dokumentasjonen som ble sendt inn i forbindelse med anmodning om rate 2 er «knyttet til de isolerte inntektene som er inkludert og godkjent i rate 1».
- (49) Rate 3 inkluderte inntekter på [REDACTED] kroner for distributørens salg av visningsrettigheter for annet enn kinovisning i Norge, også dokumentert med salgsrapporter fra distributør. På samme måte fremgår det her at inntektene ikke omfatter inntekter fra kinovisning i Norge.
- (50) Inntektene er også dokumentert med fakturaer og bankbekreftelser og er etter dette dokumentert i samsvar med de kravene NFI angir i innstillingen til Medieklagenemnda.
- (51) NFI har i innstillingen til Medieklagenemnda påpekt at det i salgsrapportene fra distributør ikke fremgår at klager har fått en MG fra distributør. Bakgrunnen for dette er det gjort rede for i e-post fra distributør 11. mars 2024: Distributør anså MG som fullt recoupet iht. oppstillingen av inntekter som ble rapportert inn til Kulturrådet. Kravene til beregningen som skulle inn til Kulturrådet var ikke mulig å inkludere i distributørens ordinære rapporteringssystem. Man valgte derfor å utelate filmleie og MG fra salgsrapportene. Inntektene og kostnadene som inngår i rapporten til Kulturrådet er også reflektert i salgsrapportene, men med noen små forskjeller da rapportene ble levert på ulike tidspunkter. Royalty for kino (filmleien) er i rapportene satt til 0 prosent, for å ikke påvirke de øvrige inntektsstrømmene som ble avregnet til klager.
- (52) Klager fastholder at NFI ikke kan kreve at inntektene skal «erstatte» stimuleringsstilskudd til distributør. Siden kostnader for distributør som er dekket inn av stimuleringsordningen ikke lenger utgjør reelle utlegg på vegne av produsenten, og siden garantien distributør fikk gjennom stimuleringsordningen ikke er basert på netto etter avregning iht. distribusjonsavtalen, men brutto kinoinntekter, så må både kostnader og inntekter som ligger til grunn for stimuleringsstilskudd til distributør gjøres opp før det kan foretas en avregning iht. distribusjonsavtalen. Oppstillingen som er fremlagt av klager er gjort i henhold til regelverket for stimuleringsordningen. Det var ikke tillatt for distributør å beregne distribusjonsgodtgjørelse som en kostnad, men man kunne i søknaden om stimuleringsstilskudd legge inn en andel av faste driftsutgifter hos distributør samt 3 prosent driftsmargin.
- (53) Klager har etter dette dokumentert at inntektene er knyttet til kommersiell visning av filmen, jf. detaljforskriften § 3-11 annet ledd første setning.
- (54) Subsidiært anfører klager at rapporten fra distributør til Kulturrådet viser at distributør hadde inntekter fra filmleie til kinoene på [REDACTED] kroner. Disse inntektene skal uansett anses som inntekter fra kommersiell visning av filmen, jf. detaljforskriften § 3-11 annet ledd annen setning.
- (55) NFI hadde ikke materiell kompetanse til å treffe vedtak om avslag på anmodning om utbetaling av EHT, og vedtaket må anses ugyldig.

Medieklagenemndas vurdering:

(56) Saken gjelder klage over vedtak om avslag på anmodning om utbetaling av etterhåndstilskudd. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

(57) NFIs vedtak er fattet med hjemmel i detaljforskriften etter dagjeldende § 3-11, jf. hovedforskriften. Denne bestemmelsen hadde slik ordlyd:

«Etterhåndstilskudd utgjør 100 prosent av filmens dokumenterte inntekter eks. mva., fra distribusjon og salg av visningsrett de tre første årene etter filmens første offentlige primærvisning på dokumenterbar plattform i Norge. For barnefilmer utgjør tilskuddet 200 prosent av dokumenterte inntekter.

Dokumenterte inntekter som godkjennes som grunnlag for utbetaling av tilskudd er produksjonsforetakets inntekter før fordelingen til investorer, kredittgivere, samprodusenter og royaltyinnehavere. Inntektene skal være knyttet til kommersiell visning av filmen. Bytteavtaler, inntekter fra salg av filmrelaterte produkter, sponsorinntekter, remakeinntekter, inntekter på salg av omtale, reklame, produktplassering og lignende, samt lønnskreditter godkjennes ikke som grunnlag for etterhåndstilskudd.

Inntekter fra salg godkjennes kun dersom Norsk filminstitutt mener at avtalene gjenspeiler filmens kommersielle verdi i markedet på avtaletidspunktet og er inngått på normale forretningsmessige vilkår. Inntekter fra forhåndssalg og forhåndsolgte minimumsgarantier, vil kun utløse etterhåndstilskudd dersom de er forelagt og godkjent av Norsk filminstitutt før filmens premiere.

Etterhåndstilskudd til filmer som ikke er vurdert av Norsk filminstitutt å ha Norge som sitt primærmarked beregnes på grunnlag av dokumenterte inntekter filmen har i Norge.»

(58) Det fremgår av tilskuddsbrevet at NFI har godkjent klagers distribusjonsavtale med Nordisk Film A/S (Nordisk Film Distribusjon AS) om MG som grunnlag for utbetaling av EHT, jf. tredje ledd annet punktum. Dette er heller ikke omstridt i saken.

(59) NFI har likevel i saken ikke funnet å kunne godkjenne deler av inntektene klager har mottatt fra filmens distributør, fordi distributøren har mottatt midler gjennom den såkalte stimuleringsordningen. Denne ordningen ble innført i forbindelse med restriksjonene bransjen ble pålagt under covid-19-pandemien. NFI uttrykker at inntekter som stammer fra statstilskudd ikke kan danne grunnlag for utbetaling av EHT, og viser i den forbindelse til at det verken av ordlyden i detaljforskriften § 3-11, eller i stimuleringsforskriften uttrykkelig fremgår at tilskudd etter denne ordningen skulle kunne danne grunnlag for EHT.

(60) Medieklagenemnda viser til at det etter detaljforskriften § 3-11 er «filmens dokumenterte inntekter eks. mva., fra distribusjon og salg av visningsrett», jf. første ledd, og at det etter bestemmelsens annet ledd er «produksjonsforetakets inntekter», som kan godkjennes som grunnlag for utbetaling av tilskudd. Etter tredje ledd fremgår det så videre at inntekter fra salg kun godkjennes dersom NFI finner at «avtalene gjenspeiler filmens kommersielle verdi i markedet på avtaletidspunktet», og at avtalene «er inngått på normale forretningsmessige vilkår».

(61) Medieklagenemnda kan ikke se at NFI på generelt grunnlag kan avvise inntekter et produksjonsselskap får for distribusjon og visning av en film, fordi distribusjonsselskapet har mottatt tilskudd som ble innført i forbindelse med restriksjonene som bransjen ble

pålagt under pandemien. Etter ordlyden utmåles etterhåndstilskudd på grunnlag av produsentforetakets dokumenterte inntekter knyttet til kommersiell visning av filmen, på grunnlag av avtaler som gjenspeiler filmens kommersielle verdi og ellers på forretningsmessige vilkår. Nemnda kan ikke se at forskriftens formulering om at produsentens inntekter skal være fra «distribusjon og salg av visningsrett» ikke skulle kunne være oppfylt om distributøren har mottatt tilskudd fra stimuleringsordningen.

- (62) Videre har Medieklagenemnda sett hen til formålet med stimuleringsforskriften. Formålet med ordningen var å avhjelpe bransjen slik at bransjen skulle kunne fortsette noenlunde som normalt under de restriksjonene staten påla samfunnet. Regjeringen ønsket å stimulere til at arrangementer og visninger ble gjennomført og til økt aktivitet «i hele kulturarrangementets verdikjede gjennom at tilskuddsmottakere overholder økonomiske forpliktelser overfor involverte parter i samsvar med inngåtte avtaler», jf. forskrift om midlertidig tilskudd til kulturarrangementer som følge av covid-19 § 2 bokstav b.
- (63) Tilskuddet ble fastsatt etter en helhetsvurdering, og av forskriften § 4 fremgikk det at
- «[t]ilskudd til filmdistributører som arrangør omfatter kostnader til distribusjon (lansering og markedsføring) og minimumsgarantier til en film, og skal føre til gjennomføring av kulturarrangementet [...].» (Medieklagenemndas understreking).
- (64) I sak 2021/68 fra Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer uttalte nemnda i avsnitt 29 at «et sentralt poeng [er] at det kun er arrangør som kan søke tilskudd etter denne ordningen. Tanken er at arrangør skal inkludere utgifter til underleverandører slik at disse økonomiske forpliktelsene blir overholdt».
- (65) Praksis fra ordningen var videre at stimuleringsordningen skulle legge til grunn det faktiske salgspotensialet for vurderingen av tilskudd, og det ble kompensert for differansen mellom ordinær publikumskapasitet og tilgjengelige billetter etter restriksjoner.
- (66) Det fremstår som tydelig for Medieklagenemnda at tilskudd som ble gitt til et distribusjonsselskap etter stimuleringsordningen var ment som midler som skulle erstatte blant annet inntekt fra visning av film, ved at det spesifikt var nevnt i forskriften § 4 at tilskudd skulle gis slik at et distribusjonsselskap skulle kunne oppfylle sine eventuelle avtaleforpliktelser om MG til et produksjonsselskap. Medieklagenemnda påpeker at klager - som er produksjonsselskapet – mottok inntekter etter distribusjonsavtale godkjent av NFI. Avtalen mellom klager og distributør ble ikke endret som følge av stimuleringsordningen. Medieklagenemnda kan vanskelig se at tilskuddet til distributøren fra stimuleringsordningen i denne saken skal gå i fradrag ved utmåling av etterhåndstilskudd til produsenten etter detaljforskriften § 3-11.
- (67) Medieklagenemnda bemerker for øvrig at NFI i tildelingsbrevet uansett ikke informerte om at NFI hadde konkludert med at de ikke ville godkjenne inntekter utbetalt i tråd med distribusjonsavtalen om MG dersom distributør mottok støtte eller liknende fra tredjeparter. På dette tidspunktet, 5. november 2020, hadde NFI etter egne opplysninger funnet det nødvendig å vurdere hvorvidt tilskuddsmidler fra stimuleringsordningen skulle kunne inngå som grunnlag for utbetaling av EHT. NFI var også på dette tidspunktet godt kjent med at stimuleringsordningen omfattet distributørenes kostnader ved kinovisning i Norge. I tildelingsbrevet tilkjennegis ikke den betydningen stimuleringsordningen tillegges i det senere vedtaket 15. desember 2023

- (68) Medieklagenemnda er kommet til at NFIs vedtak bygger på et uriktig utgangspunkt når NFI på generelt grunnlag slår fast at inntekter som stammer fra tilskudd fra stimuleringsordningen ikke er å anse som inntekter fra salg og distribusjon av visningsrettigheter. Nemnda kan ikke se at tilskuddet til Nordisk Film A/S etter stimuleringsordningen skal påvirke Nordisk Film Production AS' rett til EHT.
- (69) Medieklagenemnda finner etter dette at NFIs vedtak er basert på uriktig faktisk og rettslig grunnlag, og saken sendes tilbake til NFI for ny behandling. Nemnda bemerker for ordens skyld at nemnda ikke har foretatt en selvstendig vurdering av den dokumentasjon som er fremlagt, og heller ikke har tatt stilling til alle anførsler som både NFI og klager har kommet med i saken. NFI bes derfor om å foreta en ny selvstendig vurdering av anmodning om utbetaling av ytterligere EHT basert på fremlagt dokumentasjon, hvor det faktum at distributøren i denne saken har mottatt midler fra stimuleringsordningen ikke skal ha innvirkning på vurderingen av om produsent har dokumentert inntekter for salg og distribusjon av visningsrettigheter til filmen.

Konklusjon:

På denne bakgrunn treffer Medieklagenemnda følgende

vedtak:

Norsk filminstitutts vedtak 15. desember 2023 om avslag på utbetaling av etterhåndstilskudd oppheves, og sendes tilbake til Norsk filminstitutt for ny behandling.

Vedtaket kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Medieklagenemnda gjør oppmerksom på retten til å kunne kreve dekket vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket, jf. forvaltningsloven § 36. Eventuelt krav om dekning av sakskostnader bes rettet til Medieklagenemnda.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur